

มคอ. 4 รายละเอียดของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
Field Experience Specification

รหัสวิชา 1101422 ชื่อวิชา ปฏิบัติการพยาบาลชุมชนและรักษาโรคเบื้องต้น
(Practicum in Community Nursing and Basic Medical Care)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561
คณะพยาบาลศาสตร์

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต และคำอธิบายรายวิชา
 1101422 ปฏิบัติการพยาบาลชุมชนและการรักษาโรคเบื้องต้น 4(0-12-0)
 Practicum in Community Nursing and Basic Medical Care
 ควบคู่ : 1101421 การรักษาโรคเบื้องต้น
2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561
 ประเภทหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพ
3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบและอาจารย์ผู้สอนการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
  - 3.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา
    - 1) อาจารย์เจตจรรยา บุญญกุล
  - 3.2 อาจารย์ผู้สอน
    - 1) อาจารย์เจตจรรยา บุญญกุล
    - 2) อาจารย์ศิวานันท์ ฐิติกุลพัฒน์วดี
    - 3) อาจารย์สมฤดี พูนทอง
    - 4) อาจารย์วิภา สุวรรณรัตน์*
    - 5) อาจารย์มาลี คำคง*
    - 6) อาจารย์รพีภัทร ชำนาญเพาะ*
4. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่กำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตามแผนการศึกษาของหลักสูตร
 ภาคการศึกษาที่ 1/ชั้นปีที่ 4
5. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาประสบการณ์ภาคสนามครั้งล่าสุด
 วันที่จัดทำ ปรับปรุงรายวิชาครั้งล่าสุด วันที่ 8 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2564

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของประสบการณ์ภาคสนาม

เพื่อให้บัณฑิตมีความสามารถ ดังนี้

1.1 แสดงออกถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ตรงเวลา แต่งกายตามระเบียบของคณะ มีสัมมาคารวะ กิริยา และวาจาสุภาพ แสดงพฤติกรรมที่บอกถึงความเท่าเทียม เสมอภาค ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แสดงออกถึงการเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น เป็นแบบอย่างที่ดี และมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพพยาบาล (CLO 1.1, CLO 1.2, CLO 1.3 และ CLO 1.5)

1.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินสุขภาพบุคคล ครอบครัว ชุมชน และโรงเรียน โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน วิถีชีวิต การเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อม และระบบบริการสุขภาพ ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในระบบสุขภาพ และระบบคุณภาพการบริหาร และการจัดการทางการพยาบาลชุมชน (CLO 2.2 และ CLO 2.5)

1.3 แสดงออกถึงพฤติกรรมการณ์มีทักษะการเรียนรู้ด้วยตัวตนเอง มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ และมีวิจารณ์ญาณในการตัดสินใจแก้ปัญหาทางการพยาบาล และสร้างสรรค์นวัตกรรมด้วยกระบวนการทางการพยาบาล (CLO 3.1, CLO 3.2 และ CLO 3.3)

1.4 มีความสามารถในการนำความคิดเห็น และความเชื่อที่หลากหลายทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ และสามารถแสดงบทบาทผู้นำ และสมาชิกที่มาร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องตลอดจนตระหนัก และเห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคลท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมทั้งพัฒนาตนเอง วิชาชีพ องค์กร และสังคม (CLO 4.1, CLO 4.2, CLO 4.4 และ CLO 4.5)

1.5 สามารถประเมินค่าข้อมูล นำมาใช้ และเผยแพร่ข้อมูลเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษในการจัดทำสื่อสุขภาพ และนำเสนอได้อย่างเข้าใจ (CLO 5.2 และ CLO 5.3)

1.6 ปฏิบัติการพยาบาลชุมชนและการรักษาโรคเบื้องต้นโดยใช้กระบวนการพยาบาล และหลักฐานเชิงประจักษ์ภายใต้กฎหมาย และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้วยความเมตตากรุณา และเอื้ออาทรโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล บริบทของผู้ใช้บริการ ครอบครัว และชุมชน (CLO 6.1, CLO 6.2, CLO 6.3 และ CLO 6.4)

2. วัตถุประสงค์ของประสบการณ์ภาคสนาม

2.1 เพื่อตอบสนองผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยจัดให้ฝึกปฏิบัติพยาบาลสำหรับบุคคลที่มีความเสี่ยงหรือมีปัญหาหรือทางสุขภาพตามกระบวนการพยาบาลชุมชน โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีทางการพยาบาล รวมถึงศาสตร์ทางการพยาบาล และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการวิเคราะห์ วางแผนงาน ดำเนินโครงการ และประเมินผลลัพธ์ ตลอดจนสนับสนุนการดูแลสุขภาพตนเองอย่างต่อเนื่องร่วมกับองค์กรในท้องถิ่น

2.2 เพื่อพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่มุ่งหวังตามหลักสูตร โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

1. ความรู้หรือทักษะที่ต้องการพัฒนา	2. วิธีการสอน	3. วิธีการประเมินผล
<p>1. คุณธรรม จริยธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 1.1 มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีวินัย ซื่อสัตย์ อ่อนน้อม ● 1.2 ให้เกียรติผู้อื่น เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เคารพสิทธิของผู้อื่น ● 1.3 มีจิตสาธารณะ เป็นแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพพยาบาล ○ 1.4 ใช้ดุลยพินิจในการจัดการปัญหาประเด็นทางจริยธรรม ● 1.5 มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และมีความภูมิใจในวิชาชีพพยาบาล 	<ul style="list-style-type: none"> - ปฐมนิเทศเน้นย้ำ ข้อตกลงเบื้องต้นของฝึกปฏิบัติการพยาบาล : ตรงเวลา ขยันหมั่นเพียร เขียนปฏิทินกำกับงานและบันทึกกิจกรรมประจำวัน แต่งกายเรียบร้อย สวมป้ายชื่อ แนะนำชื่อ สกุล และสถาบันต้นสังกัดทุกครั้งที่ทำกิจกรรม ให้เกียรติผู้อื่น ไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน ขออนุญาต และบอกผู้ใช้บริการทุกครั้งที่ใช้บริการพยาบาล ห้ามเดินทางลำพัง ฝึกปฏิบัติการพยาบาลโดยมีอาจารย์พยาบาลอยู่ด้วยเสมอ ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เสียสละ อาสาช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาสโดยคำนึงถึงโอกาสเสี่ยง และความปลอดภัย - สะท้อนคิดด้วยการประเมินตนเอง - พยาบาลหน่วยบริการปฐมภูมิแนะนำหน่วยบริการปฐมภูมิ : สถานที่ อุปกรณ์ บุคลากร ระบบบริการ - ผู้นำชุมชนแนะนำชุมชน : สถานที่ แกนนำชุมชน อสม. แหล่งประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - นิสิตสะท้อนคิดด้วยการประเมินตนเอง - สังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงาน - สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม
<p>2. ความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 2.2 รู้และเข้าใจศาสตร์ทางการพยาบาล ในมิติการรักษาโรคเบื้องต้น การฟื้นฟูสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในชุมชน ○ 2.4 รู้และเข้าใจการจัดการความรู้จากประสบการณ์ และชุมชนเป็นฐาน ● 2.5 รู้และเข้าใจระบบสุขภาพของประเทศ ปัจจัยที่มีผลต่อระบบสุขภาพ และการจัดการทางการพยาบาล 	<ul style="list-style-type: none"> - ทบทวน ทดสอบความรู้ ก่อนฝึกปฏิบัติเรื่องการวินิจฉัยแยกโรคตามกลุ่มอาการ ยา และเวชภัณฑ์ - สาธิต สาธิตย้อนกลับ ก่อนฝึกปฏิบัติ ได้แก่ การตรวจร่างกาย การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย การบันทึกข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ - มอบหมายเยี่ยมบ้านครอบครัวผู้ที่มีปัญหาสุขภาพ ใช้กระบวนการพยาบาลครอบครัวในการแก้ปัญหาสุขภาพ ต่อเนื่อง 3 ครั้ง - มอบหมายรักษาโรคเบื้องต้น ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพหลากหลายกรณี 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินศักยภาพผู้เรียนด้วยแบบทดสอบ pre-test และ post-test - แบบประเมินรายงานกรณีศึกษาครอบครัว ชุมชน
<p>3. ทักษะทางปัญญา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 3.1 สืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายชุมชนรอบมหาวิทยาลัย ใช้กระบวนการพยาบาลชุมชนแก้ปัญหาสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินรายงานกรณีศึกษา

1. ความรู้หรือทักษะที่ต้องการพัฒนา	2. วิธีการสอน	3. วิธีการประเมินผล
<p>หลากหลาย และเลือกใช้ในการอ้างอิงอย่างเหมาะสม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 3.2 คิดวิเคราะห์เป็นระบบ มีเหตุผลในการดูแลสุขภาพกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ ● 3.3 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์การวิจัย และนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหา 	<p>ของชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิเทศการฝึกปฏิบัติการพยาบาลและสะท้อนคิดตามกระบวนการพยาบาล : เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย วิเคราะห์ข้อมูลพร้อมข้อมูลสนับสนุน วินิจฉัยปัญหา และจัดลำดับความสำคัญ ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงอีกครั้ง วางแผนงาน ดำเนินกิจกรรม ประเมินโครงการและบันทึกผลลัพธ์ - มอบหมายเยี่ยมบ้านครอบครัวผู้ที่มีปัญหาสุขภาพ ใช้กระบวนการพยาบาลครอบครัวในการแก้ปัญหาสุขภาพ ต่อเนื่อง 3 ครั้ง - มอบหมายรักษาโรคเบื้องต้น ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพหลากหลายกรณี - นิเทศการฝึกปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียนตามภารกิจของหน่วยบริการปฐมภูมิ 	<p>ครอบครัว ชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินการจัดโครงการ
<p>4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 4.1 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ● 4.2 ทำงานเป็นทีมทั้งบทบาทผู้นำและสมาชิก ○ 4.3 มีภาวะผู้นำอย่างสร้างสรรค์ ● 4.4 แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างมีเหตุผล และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ● 4.5 รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ทีมสุขภาพมอบหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายงานกลุ่ม ในการนำเสนอความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคในชุมชน - ประชุมปรึกษาก่อนการปฏิบัติงาน (Pre-Conference) - การประชุมปรึกษาหลังการปฏิบัติงาน (Post-Conference) - การประชุมเพื่อแก้ปัญหาทางการพยาบาล (Nursing Care Conference) 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินการจัดโครงการ - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - แบบประเมินการนำเสนอผลการศึกษา
<p>5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 5.1 วิเคราะห์เชิงตัวเลข ในการประเมินภาวะสุขภาพ ● 5.2 ประมวลข้อมูลให้เป็นข่าวสาร และถ่ายทอดได้อย่างเข้าใจ ● 5.3 ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายงานกลุ่ม ในการนำเสนองานอนามัยโรงเรียน และการวิเคราะห์ชุมชน 2 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินการนำเสนอผลการศึกษา

1. ความรู้หรือทักษะที่ต้องการพัฒนา	2. วิธีการสอน	3. วิธีการประเมินผล
<p>6. ทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 6.1 ปฏิบัติการพยาบาลอย่างเป็นองค์รวม โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล รวมทั้งศาสตร์ที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการพยาบาล ภายใต้หลักฐานเชิงประจักษ์ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ ● 6.2 ส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟูสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเอง โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ● 6.3 ปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเอื้ออาทร โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยและความหลากหลายทางวัฒนธรรม แสดงออกถึงภาวะผู้นำในการทำงานกับทีมสุขภาพ และชุมชน ● 6.4 แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการปฏิบัติสามารถทำงานกับทีมสหสาขาวิชาชีพ และชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ผู้สอนร่วมกิจกรรมระหว่างการฝึกปฏิบัติของนิสิต - รับฟังปัญหา ข้อคิดเห็น และแนวทางการจัดการปัญหาของนิสิต 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานกรณีศึกษา บุคคล ครอบครัว ชุมชน - แบบประเมินการจัดโครงการ - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - แบบประเมินการนำเสนอผลการศึกษา

หมวดที่ 4 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในการดูแลสุขภาพบุคคลและครอบครัวที่บ้าน การให้บริการพยาบาลในโรงเรียน และการดำเนินงานอนามัยชุมชน ฝึกปฏิบัติการประเมินสภาพ วินิจฉัย การดูแลรักษาโรคเบื้องต้น ปฐมพยาบาล และทำหัตถการเบื้องต้นแก่ผู้ใช้บริการในสถานบริการ การส่งต่อเพื่อการรักษาที่เหมาะสม โดยใช้กระบวนการพยาบาลและหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างเหมาะสม คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สิทธิผู้ป่วย วิธีการดำเนินชีวิต และบริบทวัฒนธรรม หลักการมีส่วนร่วม ภายใต้มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

Practice of home health care nursing for individual and family; school health care; community care; practice assessment, diagnosis, basic medical care; practice first aids and basic medical procedures to clients of health service institutes; transferring for appropriated management; using nursing process and appropriate evidence-based practices concerning individual differences, patient's rights, way of life and cultural context, principle of participation; based on professional standard, related professional ethics and laws.

2. กิจกรรมของนิสิต

2.1 ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในมิติรักษาโรคเบื้องต้นให้กับผู้ป่วยในหน่วยบริการปฐมภูมิ โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกายรวมถึงพิจารณาการส่งตรวจพิเศษ วินิจฉัยโรคแยกโรค ปฐมพยาบาล ทำหัตถการหรือรักษาโรคเบื้องต้น ประเมินผลบันทึกทางการพยาบาล และวางแผนการดูแลต่อเนื่อง

2.2 ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในมิติฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยแบบองค์รวมที่บ้าน โดยศึกษาข้อมูลสุขภาพ ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยปัญหา วางแผนการเยี่ยมบ้าน ให้บริการดูแลสุขภาพ และให้คำปรึกษาครอบครัว ประเมินผล และวางแผนการดูแลต่อเนื่อง

2.3 ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในมิติส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของกลุ่มที่มีปัญหาสุขภาพหรือกลุ่มเสี่ยงในชุมชน และโรงเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย วิเคราะห์ข้อมูล ประชาคมเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา วินิจฉัยปัญหาสุขภาพพร้อมทั้งวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริง เขียนโครงการ ดำเนินงาน ประเมินผล และส่งมอบข้อมูลสู่ชุมชน

3. รายงานหรืองานที่นิสิตได้รับมอบหมาย

รายงานหรืองานที่นิสิตได้รับมอบหมาย	กำหนดส่ง
ปฐมนิเทศ ทบทวน สาทิต สาทิตย้อนกลับเพื่อเตรียมความพร้อม แนะนำสถานที่ฝึก บุคลากรในหน่วยบริการปฐมภูมิ ผู้นำชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง	- วันแรกของการฝึก ปฏิบัติ
เข้า-ป่าย : - สำรวจข้อมูลสุขภาพชุมชน วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลครั้งที่ 1 เข้า-ป่าย : - ตรวจสอบสุขภาพนักเรียน ประเมินสุขาภิบาลอาหาร และสิ่งแวดล้อมโรงเรียน 1 แห่ง (กลุ่ม1 เตรียมอนุบาล, กลุ่ม 2 ปฐมศึกษาตอนต้น ,กลุ่ม 3 ปฐม ศึกษาตอนปลาย)	- สัปดาห์ที่ 1, 2
เข้า : - จัดลำดับความสำคัญของปัญหา และวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาร่วมกับ ชุมชน สำรวจข้อมูลเชิงลึกหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาเร่งด่วน ป่าย : - เยี่ยมบ้านกรณีศึกษา ครั้งที่ 1	- สัปดาห์ที่ 3
เข้า : - วางแผนดำเนินโครงการร่วมกับชุมชน เขียนแผนงาน-โครงการ ป่าย : - เยี่ยมบ้านกรณีศึกษา ครั้งที่ 2	- สัปดาห์ที่ 4
เข้า : - วางแผนดำเนินโครงการร่วมกับโรงเรียน เขียนแผนงาน-โครงการ ป่าย : - โครงการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคในโรงเรียน (กลุ่ม1 เตรียมอนุบาล, กลุ่ม 2 ปฐมศึกษาตอนต้น ,กลุ่ม 3 ปฐมศึกษาตอนปลาย)	- สัปดาห์ที่ 5
เข้า : - โครงการส่งเสริมสุขภาพหรือป้องกันโรคในชุมชน ป่าย : - เยี่ยมบ้านกรณีศึกษา ครั้งที่ 3 - สรุปรายงาน นำเสนอครั้งที่ 2 คืบข้อมูลให้ชุมชน ส่งต่อข้อมูลให้หน่วยงาน	- สัปดาห์ที่ 6
แนะนำสถานที่ฝึก บุคลากรในหน่วยบริการปฐมภูมิ ผู้นำชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง - ปฏิบัติงานรักษาโรคเบื้องต้น ให้ภูมิคุ้มกันโรค วางแผนครอบครัว และ หัตถการ	- สัปดาห์ที่ 7,8
รายงานบุคคล 1) รายงานการเยี่ยมบ้านกรณีศึกษา 3 ครั้ง/ ครอบครัว	- วันสุดท้ายการฝึก ปฏิบัติ

รายงานหรืองานที่นิสิตได้รับมอบหมาย	กำหนดส่ง
2) รายงานกรณีศึกษากิจกรรมการพยาบาลในหน่วยบริการปฐมภูมิ 1 ฉบับ - แบบบันทึกการประเมินภาวะสุขภาพ และรักษาโรคเบื้องต้น 8 ราย (ครอบคลุม ฉกฉิน 4 ราย และ OPD4 ราย) - แบบบันทึกการให้ภูมิคุ้มกันโรค 1 ราย - แบบบันทึกการวางแผนครอบครัว 1 ราย	- วันสุดท้ายของการฝึกปฏิบัติ
รายงานกลุ่ม 1) รายงานแผนงาน-โครงการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคในชุมชน และ อาชีวอนามัยในชุมชน 1 ชุมชน 2) รายงานอนามัยโรงเรียน 1 ฉบับ - แบบสรุปผลการตรวจสุขภาพนักเรียน (กลุ่ม1 เตรียมอนุบาล, กลุ่ม 2 ปฐม ศึกษาตอนต้น ,กลุ่ม 3 ปฐมศึกษาตอนปลาย) - แบบบันทึกสุขภาพโภชนาการในโรงเรียน 1 แห่ง - แบบบันทึกสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน 1 แห่ง	- 1 สัปดาห์นับจากวัน สุดท้ายการฝึกปฏิบัติ

4. การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนิสิต

4.1 ติดตามผลการเรียนรู้ระหว่างฝึกปฏิบัติ

- นิสิตนำเสนอความก้าวหน้าของฝึกปฏิบัติการพยาบาลชุมชนร่วมกัน 2 ครั้ง
- เยี่ยมบ้านพร้อมนิสิตอย่างน้อย 2 ใน 3 ครั้ง ต่อครอบครัว
- ประเมินผลการฝึกปฏิบัติการพยาบาลรายบุคคลในแต่ละสัปดาห์

อาจารย์ผู้สอนเสนอแนะประเด็นที่ควรปรับปรุง/ พัฒนาแก่นิสิตเป็นรายกลุ่ม และรายบุคคล ติดตามประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนิสิตอย่างต่อเนื่อง

4.2 ติดตามผลการเรียนรู้หลังฝึกปฏิบัติ

กรณีที่นิสิตได้รับการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 หรือจำนวนเวลาการฝึกปฏิบัติไม่ถึงร้อยละ 100 หรือได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นไม่ครบถ้วนตามกำหนด ผู้รับผิดชอบรายวิชาจะนำผลการประเมินเสนอต่อที่คณะกรรมการประจำหลักสูตรเพื่อพิจารณาการฝึกปฏิบัติชดเชย

5. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอน

- 5.1 ประสานงานกับพยาบาลของหน่วยบริการปฐมภูมิ และผู้นำของแหล่งฝึกปฏิบัติ
- 5.2 ปฐมนิเทศ สอนสาธิตทักษะที่ใช้ในการพยาบาลครอบครัวและชุมชน
- 5.3 ประชุมปรึกษาก่อนการปฏิบัติงาน (Pre-Conference)
- 5.4 การประชุมปรึกษาหลังการปฏิบัติงาน (Post-Conference)
- 5.5 การประชุมเพื่อแก้ปัญหาทางการพยาบาล (Nursing Care Conference)
- 5.6 มอบหมายงาน และจัดหากรณีศึกษาสำหรับการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอย่างเพียงพอ
- 5.7 เป็นแบบอย่าง ช่วยเหลือและให้คำแนะนำการฝึกปฏิบัติการพยาบาล
- 5.8 ประเมินผลการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนิสิต และให้ข้อเสนอแนะ

6. การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนิสิต

6.1 เตรียมคู่มือการฝึกปฏิบัติการพยาบาลสำหรับนิสิต นำเอกสารประกอบการฝึกปฏิบัติ แบบสำรวจ แบบประเมินต่างๆ แสดงบน TSU MOOC

6.2 เตรียมความพร้อมให้นิสิต โดยทดสอบทักษะ สาธิตและสาธิตย้อนกลับ และบอกช่องทางการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ผู้สอนได้สะดวก และรวดเร็ว

6.3 จัดให้มีตัวแทนของนิสิตในการติดต่อประสานงานกับอาจารย์นิเทศ รวมทั้งนิสิตสามารถขอคำปรึกษาทางโทรศัพท์จากอาจารย์ผู้สอน กรณีนิสิตมีประเด็นที่ต้องการเรียนรู้ และต้องการคำแนะนำ หรือคำชี้แนะในการสืบค้นข้อมูล หรือปรึกษาปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติ ดังนี้

ชื่ออาจารย์	วัน-เวลา ให้คำปรึกษา	เบอร์โทรศัพท์ภายใน	E-mail
อาจารย์เจตจรรยา บุญญกุล	วันจันทร์/พฤหัสบดี เวลา 17.00-18.00น.	4710	Jatjunya.b@tsu.ac.th
อาจารย์สมฤดี พูนทอง		4713	oil-britney@hotmail.com
อาจารย์ศิวานันท์ จิตติกุลพัฒนา วดี		4713	suraphen@gmail.com
อาจารย์วิภา สุวรรณรัตน์		4714	Wipa.s@tsu.ac.th
อาจารย์มาลี คำคง		4714	Malee.k@tsu.ac.th
อาจารย์รพีภัทร ชานาญพะพะ		4714	Rapeephat.c@tsu.ac.th

6.4 จัดให้มีรถรับ-ส่ง ระหว่างมหาวิทยาลัยทักษิณ และแหล่งฝึกดังนี้

วัน	เวลารถออก	เวลารับกลับ
วันปฐมนิเทศรายวิชา	07.45 น.	15.30 น.
วันฝึกปฏิบัติงานตามปกติ	07.45 น.	15.30 น.
วันสุดท้ายของการฝึกปฏิบัติ และประเมินผลรายวิชา	07.45 น.	12.00 น.

7. สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ต้องการจากสถานที่ฝึก

7.1 สถานที่สำหรับใช้ประชุมกลุ่มนิสิต หรือกลุ่มประชาชน

7.2 ฐานข้อมูลภาวะสุขภาพที่มีอยู่ในแหล่งฝึก

หมวดที่ 5 การวางแผนและการเตรียมการ

1. การกำหนดสถานที่ฝึก

กำหนดสถานที่ฝึกปฏิบัติ ได้แก่ หน่วยบริการปฐมภูมิ โรงเรียน และชุมชน ตามคำแนะนำของพยาบาลของหน่วยบริการปฐมภูมิ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย และมีจำนวนกรณีศึกษามากเพียงพอกับจำนวนนิสิต

2. การเตรียมนิสิต

2.1 ทดสอบความรู้ และทักษะก่อนการฝึกปฏิบัติ สาธิตและสาธิตย้อนกลับ ให้คำแนะนำเพิ่มเติม

2.2 มอบหมายให้นิสิตศึกษาคู่มือการฝึกปฏิบัติการพยาบาลสำหรับนิสิต และเอกสารประกอบจาก TSU MOOC ล่วงหน้า

2.3 ปฐมนิเทศและเปิดโอกาสให้ซักถาม รวมถึงให้คำปรึกษาตลอดช่วงของการฝึกปฏิบัติ

2.4 นิสิตเตรียมเอกสารสำหรับสำรวจหรือแบบประเมิน พร้อมอุปกรณ์ที่จำเป็นก่อนฝึกปฏิบัติงาน

3. การเตรียมอาจารย์ผู้สอน

3.1 เตรียมคู่มือการฝึกปฏิบัติการพยาบาลสำหรับอาจารย์ผู้สอน

3.2 ประชุมชี้แจงการฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้อาจารย์ผู้สอนทราบ รวมถึงรับฟังความคิดเห็นเพื่อปรับปรุง/แก้ไข

4. การเตรียมสถานที่ฝึก

4.1 คัดเลือกหน่วยบริการปฐมภูมิที่พยาบาลผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (4 เดือน) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 2 ปี

4.2 เตรียมคู่มือการฝึกปฏิบัติการพยาบาลสำหรับพยาบาลในหน่วยบริการปฐมภูมิ

4.3 ประชุมชี้แจงการฝึกปฏิบัติการพยาบาลให้พยาบาลในหน่วยบริการปฐมภูมิทราบ รวมถึงรับฟังความคิดเห็นเพื่อปรับปรุง/แก้ไข

5. การจัดการความเสี่ยง

5.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาติดต่อประสานงานกับแหล่งฝึกอย่างต่อเนื่อง

5.2 ให้นิสิตเลือกตัวแทนนิสิตเพื่อติดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนตลอดการฝึกปฏิบัติการพยาบาล

5.3 จัดให้มีอาจารย์ผู้สอนอยู่กับนักศึกษาตลอดการฝึกปฏิบัติ

5.4 จัดรณนตของมหาวิทยาลัย รับ-ส่งนิสิตตลอดช่วงการฝึกปฏิบัติ

5.5 เน้นย้ำนิสิตให้คำนึงถึงความปลอดภัย ระวังอุบัติเหตุ หากเกิดข้อผิดพลาด ให้รีบแจ้งอาจารย์ผู้สอนทันที และห้ามฝึกปฏิบัติตามลำพัง

5.6 การจัดการความเสี่ยงในการดูแลตนเอง ในสถานการณ์การระบาดโรค COVID 19

5.7 ติดตามความก้าวหน้าในการฝึกปฏิบัติ เพื่อรับฟังปัญหา อุปสรรคในการฝึกปฏิบัติ และช่วยหาแนวทางป้องกัน/แก้ไข

5.8 ประเมินผลรายวิชาเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในปีการศึกษาต่อไป

หมวดที่ 6 การประเมินนิสิต

1. หลักเกณฑ์การประเมิน

1.1 ปฏิบัติการพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคในชุมชน	
- ปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวและรายงานกรณีศึกษา	10%
- รายงานกรณีศึกษา	5%
- ปฏิบัติการพยาบาลอนามัยโรงเรียน	10%
- รายงานปฏิบัติการพยาบาลอนามัยโรงเรียน	5%
- ปฏิบัติการพยาบาลอาชีวอนามัย	10%
- รายงานปฏิบัติการพยาบาลอาชีวอนามัย	5%
- ปฏิบัติการพยาบาลในชุมชน และการทำโครงการในชุมชน	20%
- รายงานปฏิบัติการพยาบาล และการนำเสนองาน รายกลุ่ม	10%
1.2 ปฏิบัติการพยาบาลในหน่วยบริการปฐมภูมิ (รักษาโรคเบื้องต้น)	15%
1.3 รายงานกรณีศึกษารายบุคคลในหน่วยบริการปฐมภูมิ (รักษาโรคเบื้องต้น)	10%

เกณฑ์ผ่านการศึกษา ระดับชั้น C คะแนนในแต่ละส่วน (ข้อ 3.1-3.7) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 จึงจะถือว่าสอบผ่านรายวิชานี้ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยทักษิณ ว่าด้วย การศึกษาเพื่อปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2561 ข้อ 6 ข้อย่อยที่ 6.4

หมายเหตุ: เกณฑ์การให้ระดับชั้นคะแนน เป็นดังนี้

ระดับชั้น	เกณฑ์ร้อยละ
A	85.00-100
B ⁺	80.00-84.99
B	75.00-79.99
C ⁺	67.00-74.99
C	60.00-66.99
D ⁺	55.00-59.99
D	50.00-54.99
F	< 50.00

2. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิต

2.1 อาจารย์ผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติพยาบาลของนิสิตแต่ละสัปดาห์ตามแบบประเมินที่กำหนด

2.2 อาจารย์ผู้สอนประเมินผลงานของนิสิตรายบุคคล 2 ฉบับ ตามแบบประเมินที่กำหนด

2.3 อาจารย์ผู้สอนประเมินผลงานรายกลุ่ม 2 ฉบับ และการนำเสนองานรายกลุ่ม 2 ครั้ง ตามแบบประเมินที่กำหนด

3. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบประสบการณ์ภาคสนามต่อการประเมินนิสิต

3.1 อาจารย์ผู้สอนประเมินการฝึกปฏิบัติพยาบาลของนิสิตแต่ละสัปดาห์ ประเมินการนำเสนอในบทบาทผู้

นำเสนอและผู้เข้าร่วมประชุม 2 ครั้ง และประเมินผลจากรายงานรายบุคคล 1 ฉบับ และรายกลุ่ม 3 ฉบับเมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ตามแบบประเมินที่กำหนด

3.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชารวบรวมคะแนนในแต่ละส่วนเพื่อประเมินผลการฝึกปฏิบัติของนิสิตเมื่อสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติ

3.3 สะท้อนคิด และประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิตเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

3.4 สรุปคะแนนการประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานของนิสิต เพื่อการตัดเกรด ก่อนนำเสนอการพิจารณาตัดเกรดจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ และการรับรองเกรดจากคณะกรรมการประจำคณะพยาบาลศาสตร์ ตามลำดับต่อไป

4. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่าง

ผู้ที่เกี่ยวข้องประชุมร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปผลการประเมินการฝึกปฏิบัติ และแนวทางในการพัฒนานิสิต

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

1. กระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามจากผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1.1 นิสิต

- ประเมินตนเอง จากการทดสอบทักษะทางการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลครอบครัว และชุมชน และการสาธิตย้อนกลับตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้สอน ในวันแรกของการเตรียมฝึกปฏิบัติการพยาบาล

- ประเมินและแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของรายวิชา จากแบบประเมินการเรียนการสอนของพยาบาลในหน่วยบริการปฐมภูมิและอาจารย์ผู้สอน

1.2 อาจารย์ผู้สอน.

- ประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต ตามแบบประเมินที่กำหนด

- ประเมินการจัดการฝึกปฏิบัติการพยาบาลและให้ข้อเสนอแนะ ตามแบบประเมินที่กำหนด

- สรุปรายงานการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามของรายวิชา

2. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง

2.1 คณะกรรมการทวนสอบ ตรวจสอบผล และระดับคะแนนการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนิสิต

2.2 คณะกรรมการทวนสอบเสนอผลการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนิสิต ผ่านการรับรองของคณะกรรมการหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะพยาบาลศาสตร์ และสภามหาวิทยาลัยก่อนประกาศผลการเรียนรายวิชา ให้นิสิตทราบต่อไป

2.3 ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิต พยาบาลในหน่วยบริการปฐมภูมิ และอาจารย์ผู้สอน เพื่อใช้สำหรับปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชา

2.4 จัดสัมมนาอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติการพยาบาลเพื่อทบทวน และปรับปรุงรายวิชาทุกปีการศึกษา